

บทสรุปผู้บริหาร

“ยุทธศาสตร์พัฒนากิจการอวกาศด้านความมั่นคง”

1. สาระสำคัญของยุทธศาสตร์พัฒนากิจการอวกาศด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์พัฒนากิจการอวกาศด้านความมั่นคงซึ่งร่างขึ้น มีเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ให้ กท. เป็นส่วนราชการที่มีศักยภาพด้านกิจการอวกาศในฐานะ “ผู้ใช้” “ผู้มีส่วนร่วม” ในเทคโนโลยี อวกาศกับองค์กรอื่นๆ ตลอดจนเป็น “ผู้ควบคุม” นโยบาย ระบบงานกิจการอวกาศเพื่อความมั่นคง โดยตรงในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแยกภารกิจที่มีชั้นความลับออกจากองค์กรอวกาศเชิง พาณิชยกรรมในและนอกประเทศ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องมารองรับ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1.1 ยุทธศาสตร์การประยุกต์ใช้กิจการอวกาศ ครอบคลุมการใช้งานด้านการทหารรวม 4 ด้านคือ

1.1.1 การติดต่อสื่อสารผ่านดาวเทียมวงโคจรระดับสูง (ไทยคม) เพื่อการสื่อสาร

1.1.2 การเฝ้าตรวจพื้นที่ล่อแหลมทางความมั่นคงด้วยภาพถ่ายจากดาวเทียมระดับต่ำ

1.1.3 การวางแผนทั้งทางด้านยุทธศาสตร์และยุทธวิธีจากภาพถ่ายดาวเทียมระดับต่ำ

1.1.4 การสำรวจภูมิประเทศเพื่อการฝึกทางยุทธวิธี การพัฒนาพื้นที่ การช่วยเหลือ ประชาชน จากดาวเทียมระดับต่ำ

ทั้งนี้โดยมีการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับภารกิจของ บก.ทหารสูงสุด และแต่ละเหล่าทัพ ซึ่งมีแนวทางการใช้งานกิจการอวกาศแตกต่างกันไป

1.2 ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นรูปแบบของการประสานงานอย่างต่อเนื่องกับ หน่วยงาน องค์กร สถาบัน ส่วนราชการด้านกิจการอวกาศทั้งในและนอกประเทศ เข้าร่วมกิจกรรม เป็นคณะทำงาน คณะกรรมการ ร่วมประชุม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด จัดทำ MOU. บูรณา การการใช้ทรัพยากรด้านอวกาศ ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวมให้มากที่สุด

1.3 ยุทธศาสตร์การพึ่งตนเอง ซึ่งหมายถึงการแยกภารกิจด้านความมั่นคงที่มีความ ล่อแหลม ออกจากการใช้อวกาศภาคเอกชน ลดการพึ่งพาการใช้ดาวเทียมเชิงพาณิชย์ เช่นเดียวกับ กระทรวงกลาโหมของนานาอารยประเทศ ที่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ควบคุมและกำกับดูแลการใช้ห้วง อวกาศทั้งในยามสันติและยามสงคราม กท.จะก้าวไปสู่การพึ่งตนเองได้ถ้าสามารถดำเนินการใน 2 เรื่องหลักได้สำเร็จคือ

1.3.1 การจัดตั้งสถานีรับสัญญาณภาพถ่ายดาวเทียมระดับต่ำด้านความมั่นคง เพื่อให้สามารถรับสัญญาณจากดาวเทียมรายละเอียดสูงจากดาวเทียมมิตรประเทศคู่สัญญาในอนาคต โดยพยายามหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนกับการรับสัญญาณภาคเอกชน เชิงพาณิชย์ หรือองค์การมหาชนภายในประเทศ โดยเฉพาะในยามฉุกเฉิน หรือยามสงคราม

1.3.2 การจัดสร้างดาวเทียมตรวจการณ์ขนาดเล็กเพื่อความมั่นคง เพื่อให้สามารถควบคุมการถ่ายภาพภูมิประเทศสำคัญในดินแดนต่างๆ ในฐานะเจ้าของดาวเทียมเอง และได้สัญญาณภาพมาโดยไม่สูญเสียความลับ ตลอดจนเป็นการประหยัดงบประมาณในระยะยาวที่จะต้องจัดซื้อภาพถ่ายดาวเทียมรายละเอียดสูงเชิงพาณิชย์ซึ่งมีราคาต่อภาพสูงมาก และในอนาคตเมื่อสภาวะเศรษฐกิจเอื้ออำนวย กท.อาจจำเป็นต้องมีดาวเทียมขนาดใหญ่ หรือดาวเทียมสื่อสารทางทหารเพื่อศักยภาพสูงสุดด้านความมั่นคงต่อไป

1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร ซึ่งจะเป็นการเตรียมกำลังพลให้เริ่มสะสมองค์ความรู้เทคโนโลยีอวกาศในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติ ไปจนถึงผู้บริหาร ในระดับศาสตร์ที่แตกต่างกันไป เพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้งานในอนาคต โดยเริ่มจากการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาในสถาบันแหล่งผลิตนายทหารหลักทุกเหล่าทัพ ให้หาแนวทางบรรจุหลักสูตรพื้นฐานความรู้เทคโนโลยีอวกาศในกลุ่มสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง มีการสอดแทรกพื้นฐานความรู้ดังกล่าวในหลักสูตรตามขั้นตอนรับราชการ เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมข้าราชการเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรด้านอวกาศในสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกประเทศตามความจำเป็น เพื่อดำรงไว้ซึ่งความร่วมมือของข้าราชการ กท. ในภาพรวม

ยุทธศาสตร์พัฒนากิจการอวกาศด้านความมั่นคง สามารถสร้างศักยภาพ และภาพพจน์ใหม่ให้กับ กท. เช่นเดียวกับนานาอารยประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อได้บรรจุเป็นยุทธศาสตร์ส่วนหนึ่งในแผนแม่บทกิจการอวกาศของประเทศ อันจะส่งผลให้ กท.สามารถจัดทำแผนแม่บทกิจการอวกาศในส่วนของ กท. และจัดทำแผนงาน โครงการ งบประมาณ ที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างถูกต้องชอบธรรม

2. ยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทกิจการอวกาศของประเทศ

ยุทธศาสตร์ในร่างแผนแม่บทกิจการอวกาศของประเทศ ฉบับสมบูรณ์ ลงวันที่ 10 มี.ค.48 มียุทธศาสตร์การใช้กิจการอวกาศรวม 7 ยุทธศาสตร์ สรุปดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์การใช้กิจการอวกาศเพื่อความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การใช้กิจการอวกาศเพื่อการพัฒนาและสาธารณประโยชน์
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์การใช้กิจการอวกาศเชิงพาณิชย์

- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์การวิจัยพัฒนาและสะสมองค์ความรู้ด้านอวกาศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรอวกาศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การก่อตั้งองค์การอวกาศของประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 7 : ยุทธศาสตร์การพัฒนานโยบาย กฎหมายและความร่วมมือระหว่างประเทศ

3. อนาคตของแผนแม่บทกิจการอวกาศของประเทศและแนวทางปฏิบัติของ กท.

ทท.ร่วมกับ คณะที่ปรึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดสัมมนาครั้งสุดท้ายเพื่อสรุปผลการปรับปรุงร่างแผนแม่บทฯ เมื่อ 15 ก.พ.48 ณ รร.Amari Airport โดยได้เชิญผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมรับฟัง เสนอแนะ และวิจารณ์ ทั้งนี้ได้เชิญผู้แทน กท.ร่วมดำเนินการอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กร และส่วนราชการต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับทิศทางของแผนแม่บทดังกล่าว

ปัจจุบัน ทท.ได้ตรวจรับแผนแม่บทดังกล่าวแล้ว และอยู่ในขั้นตอนเตรียมการนำเสนอ กรม.พิจารณาอนุมัติเป็นแผนแม่บทในระดับชาติต่อไป และเมื่อ กรม.มีมติเห็นชอบ สิ่งแรกที่จะเกิดขึ้นควบคู่ไปกับแผนแม่บทฯ คือการจัดตั้งองค์กรกลาง หรือองค์การอวกาศของประเทศ หรืออาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอวกาศในระดับชาติ โดยมี กรม. เป็นประธาน ฯ มีผู้แทนซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของแต่ละกระทรวง ทบวง กรม เข้าร่วมเป็นองค์ประกอบ ส่วน กรม.จะเริ่มพิจารณาแผนแม่บทฯ เมื่อใดนั้น ขึ้นอยู่กับการดำเนินการวิธีในการนำเสนอของ ทท.

ในส่วนของ กท. โดย ศพอ.กท.ซึ่งเป็นส่วนราชการหนึ่งของ สป. มีภารกิจในด้านอวกาศเพื่อความมั่นคงโดยตรง และมีหน้าที่ต้องดำรงไว้ซึ่งการพัฒนาทางด้านอวกาศในส่วนของความมั่นคงให้มีความร่วมสมัยอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและงานด้านการสื่อสารที่มีอยู่แล้ว เป็นกลไกในการสอดประสาน ขับเคลื่อน สนับสนุนงานอวกาศอย่างเต็มรูปแบบนั้น ได้ทำหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงบรรลุผลแล้วในร่างแผนแม่บทฯ สิ่งที่พึงปฏิบัติในขั้นต่อไป กท. โดย ศพอ.กท. ต้องพร้อมที่จัดการบรรยาย เผยแพร่ยุทธศาสตร์พัฒนากิจการอวกาศด้านความมั่นคงให้กับข้าราชการ นขต.กท. บก.ทหารสูงสุด และเหล่าทัพ ตลอดจนกระทรวง ทบวง กรมอื่นๆ ได้รับทราบในภาพรวม เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดสู่ความร่วมมือและการบูรณาการอย่างมีเอกภาพ ตามห้วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อเป็นการเสริมทักษะ องค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับอนาคตในฐานะที่เป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ร่วมกัน ขณะเดียวกัน กท.พึงริเริ่มในการจัดทำ MOU. หรือบันทึกความเข้าใจ (ในระดับผู้ปฏิบัติ) ระหว่าง ศพอ.กท.กับ สำนักงานเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (สทอภ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และกำลังดำเนินการ

โครงการดาวเทียม THEOS ของไทยร่วมกับฝรั่งเศส เพื่อจัดส่งข้าราชการ กห.เข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และ ทำบันทึกความเข้าใจร่วมกับสถาบันการศึกษาด้านอวกาศ เช่น ม.เทคโนโลยีมหานคร ผู้สร้างดาวเทียมไทยพัฒ ดาวเทียมขนาดเล็กดวงแรกของประเทศไทย เป็นต้น ตลอดจนเตรียมการจัดทำแผนแม่บทกิจการอวกาศในส่วนของ กห. ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของประเทศต่อไป

พล.ท. ประภัสสร เสวตภาณุ
หน.นายทหารประสานภารกิจด้านความมั่นคง
กับกระทรวงการต่างประเทศ